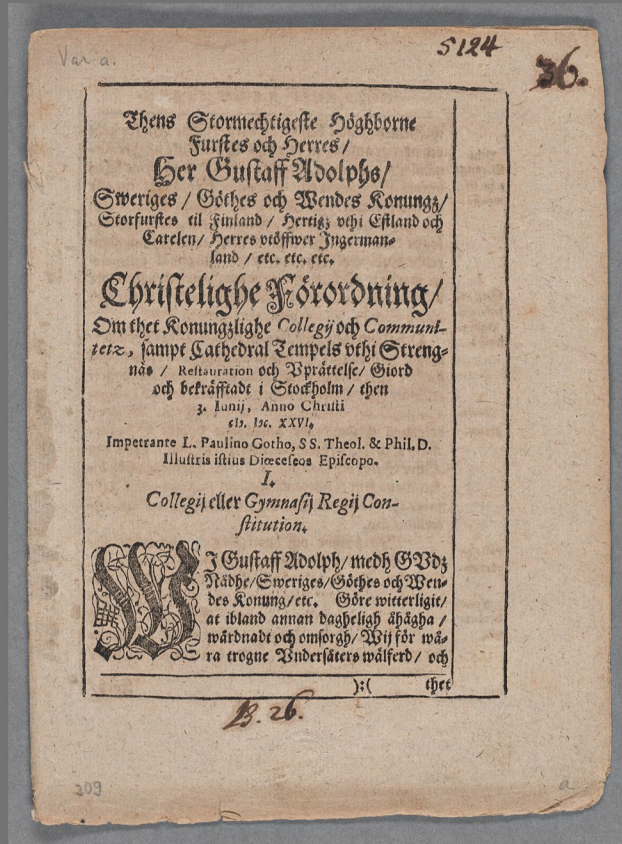

Thens Stormechtigeste Höghborne Furstes och ...

SOT // Kungl. förordningar / I. saml.

Tillkomstår 1626

Digitaliserad år 2016

Thens Stormechtigeste Högborne
 Furstes och Herres /
 Her Gustaff Adolphs /
 Sveriges / Gøthes och Wendes Konungz /
 Storfurstes til Finland / Hertigz ochi Estland och
 Carelen / Herres viddfwer Ingermans
 land / etc. etc. etc.

Christelighe Förordning /
 Om thet Konungzlige Collegij och Communi-
 tetz, sampte Cathedral Tempels ochi Streng-
 nas / Restauration och Vprättelse / Giord
 och bekräftade i Stockholm / then
 3. Junij, Anno Christi
 61. 106. XXVI,

Impetrante L. Paulino Gotho, S S. Theol. & Phil. D.
 Illustris istius Dioceseos Episcopo.

I.

Collegij eller Gymnasij Regij Con-
 stitution.

Gustaff Adolph / medh G Vd;
 Nådhe / Sveriges / Gøthes och Wen-
 des Konung / etc. Gøre witterligt /
 at ibland annan dagheligh åhågha /
 wårdnadt och omsorgh / Wij för wäs-
 ra trogne Vnderåters wålferd / och

);(thet

B. 26.

Vchi
Stren-
nås Gy-
mnasio:

I.
Sex Pro-
fessorum
Vnder-
holda

I.
Theolo-
gorum.

2.
Philoso-
phorum:

I. Kyrck-
herber-
ge.

thz Semene bästaes befordran båra/ Haffwe Wij för gode och nyttrige ansedt/ at late vchi Wårt Rikste någhre förnämliche Gymnasia vprätte: Särdeles haffwe Wij nu vchi Strengnås ett Gymnasium förordnad/ tije alle Scholepersoner vchi Strengnås Biscops Stiffe / som lust ther til haffwe / sampt aff andre Landzorter / sigh för fogha kunne / och ther vchi G:Vd: rene och salighgörande Ord / Bokelighe konstler och Tungemål Instruerede warda: Och på thet / the mäghe märckelighen ther bliffwa Exercerede och förbättradhe / wele Wij at ther alidh Sex Professores och Lectores vara skole.

Och såsom Wij gerna see / at förb. ^{te} Lähre Personer / mäghe haffwa thet the sigh medh vppehålla kunne: Så haffwe Wij nådigst anordnad / som Wij och medh thet te Wårt öpne Bref / nu stadhga och förordne / at Lectores Theologie & Lingvarum, Skola hwarthere åhrlighen bekomma Eethundrade Tjugofyra tunnor Spannemål / Och ther til hwarthere ett Prestegäld / Then ena Hoffre Sela / och then andra Åspön / Them the medh lika sådana frihet niwta mäghe / som Professoribus i Vbesala / the Gäld som the innehaffwe / aff och nådigst efterlatne äro.

Wij haffwe och hwarthere aff the andre Fyra / Eethundrade tunnor Spannemål deputeredt. Och skole The före: ne alle / thetas anordnadhe Vnderhold Åhrlighen bekomma aff efterskreffne beholdne Kyrckotivender: Forßen / Strengnås Stadh och Sochn / Kernebo / Faringe / Mariefredh och Barfwa vchi Gripsholms Lahn / Åhn på Kefarne / Closter /

Forß /

GNENSIS CONSTITUTIO.

Fors och Walby Sochner / sampe Tiugw een tunna
Spannemål aff Huseby Sochn.

Wij haffwe och nådigst / them til Bestining och
lāgenhet at boe oppå / effterlatide the Tre Tompter / som
āro belāghne emellan Wār och Cronones eghen Tompte
och Typographi Gård / medh then Trāgārd nedhan fōr
Biscopsgārdē belāghen ār / Hwilka tilfōrenne vnder
Domkyrkian legadt haffwe: Hwarfōre och the som sam-
me Tompter een tidh lāng besuccide haffwa / Kole them
afferādhe / Doch skal them theras Hws och Bygninger
aff Domkyrkiones inkompt / effter een Skāligh och
Mātsmanna wārdering / betales.

Theslikes effter: ne Hemman och Cronones gār-
der: I Hārredz Sochn Swarffwaretorp / een halff
Eronegårdh / Och i Strengnās Sochn Prestemiste een
halff Eronegårdh / sampe Dimpwist een halff Erones-
gårdh / hwilke tilhōpa āhrlighen rānta Fiorton daler och
fiorton öre / At the them fride fōr alla Wīse och Dwise
Pargeler nitwa och behalla māghe / oc altidh stadigt vnder
Strengnās Gymnasio blifwe.

Thernāst haffwe Wij nådigst / til itt Auditorium,
oc en Professoris eller Oeconomis boning / effterlatide Wār
Hws / Trāgārdh och thes tillydhande Tompte widh
Sidn / at the sādant til theras nödhiorffte brōfka och be-
sittis māghe / och sīgh nyttigt gōra.

Widare / medhan nu förmodhende ār / at aff
thetta tilfālle och orsak / een tāmeligh myckēhet aff Un-
ge Personer sīgh til Strengnās begiffwe / som thes vthi
Bokeliche konstē sīgh öfwa wele: Thersfōre / på thet
the sīgh thes bāttre vnderhalla māghe / haffwe Wij nā-

digst

2. Tompter Tre

3. Chronone Hemman Try

4. Kongr Swset / Trāgārd Tompt.

II.

Discenium Bygehålle aff alla Sochner vthi:

1. Söder
mäländ.2. Närke
Fe.3. Riksrä-
ne.4. Thöte
ne.

digst förordnade/ At alle Sochner vchi Södermanland
 och Närke / medh Åstersund / Hammar och Snasflun-
 da / sampt medh Forpa Sochn på Västra Rikarne /
 medh then Hielp som wære troghne Vnderfäter then ge-
 mene Man ther sammestädhes / aff ålder åro wane at
 Contribuera til Scholarum vppehålle / Skal här effter til
 Strengnås Biskopz Stifft och Consistorium, medh all
 Andeligh Jurisdiction, och vnder thes Gymnasio altidh
 liggia och lydhe / Jämval och these Sochner vchi Börn-
 som een lång tidh vnder Bbsala Stifft legade haffwe /
 och medh rätta aff ålder til Strengnås Stifft lydha och
 her effter liggia skole / Neml. Boekyrckia / Slem / Gro-
 dinge / Sorunda / Skmo / Sstre och Vestre Haminge /
 Huddinge och Brenekyrckia Sochner / mz förbr:re hielp
 til Schole Personerne. Ther emot wele wij haffwe och
 förbehallide och Revoceret thet Vnderhåld / som Scho-
 lemåsterne vchi Nyköping / Srebro och Fålle / her til
 åhrlighen hafft haffwe: Men ther wåra troghne Vn-
 derfäter i Nyköping / Srebro och Fålle / wele halla
 Scholer i theras Stådher / Skal them här medh thet
 icke förtagedt wåra / vean thet them tillacide / doch så / at
 the sielffwe Schole personerne / och Them som them lähra
 och vnderwisse / vnderhalla och försörte. Förbiwdhe
 förhensskuld allom / som Ds mz hör samhet och lydha å-
 ro förplighadhe / at tillfogha Strengnås Gymnasio här
 emot hinder eller förfång i någhra måtto / nu eller i til-
 kommande tidher. Giffwidt och Skrifwidt på wårt Ro-
 nungzlighe Slot Stockholm / then Tirdhie daghen i Junij
 Månade / Åhr effter Christi Börd / 1626.

GUSTAVUS ADOLPHUS.

II.

Communitetz eller 30. Stipendiaters In-
stitution och Skickelse.

N Gustaff Adolph/ medh G:Vdz Nä-
dhe/ Sveriges/ Göthes och Wändes Kö-
nung/ Storfurste til Finland/ etc. etc. etc.

Göde witterlighit / at effter thet then Stormech-
tige Höghborne Furstina oc Frw/ S. CHRISZINA/
Sveriges/ Göthes / Wändes / Finners / Carelers /
Lappers i Norlanden / the Caijaners och Esters i Liff-
land / etc. Drottning / Så och Boren Furstinne til
Sleswich/ Holsten/ etc. Vår elskelighe käre Frw Mo-
dher (Christeligh och Höghlöfligh i äminnelle) Haffwer/
off Christeligh Kärlek och bewagh til G:Vdz Ordz och
hans Helighe Församlingz Bybyggelse/ Testamente-
redt och föråhredt til Gymnasio Strengnensi, Tijo Tusend
daler: Thersfore haffwe och Wis/ såsom Hennes M: s
rätte Arffwinge/ samma Testamente här medh nådigst
Confirmera wetet/ Och sålunda stadgade:

At aff förb. ^{te}10000. Dalers Rånne/ skole Tretijo Sti-
pendiater eller Communititer i Strengnås underhåles.

Och til förb. ^{te}30. Personers åhrlighe Underhåld oc
bespissning/ haffwe wis thene Förordning göde latide/ At
them åhrlighen skal i rättan tidh/ aff Åhrlighe Rånne
Spannemålen på Kekarne / Fåmhundradhe Tunnor
lesswereres / hwilka Vår Befalningsman thet sam-
mestådhes them vthi Strengnås tilställe skal: Aff hwil-
ken Spannemåls Rånne/ Communitetz Spijsmestare/

I.
S. Drot-
ning
Christi-
nes Tes-
tamens
oc til
Streng-
nås/
10000.
Daler.

II.
Testa-
mentens
förords-
ning til
30. Stipē-
diaters
Vppe-
hålle/ aff
Sp. 500.
Tunnor.

)((Kal

COMMUNITATIS STRENG-

III.
Vespis-
nings or-
dnung:

Skal på Twende terminer om året/ leffwereres/ til hwar
Persons Kost om welan/ Tjugw öre/ Och alle the som
ther in wilka/ och thette wilkor nitwa/ Skole wara för-
plicheade/ aff sitt Egheet leffwerera Communitetz Spijs-
mästare. Dita öre om welan/ Så at Spijsningen icå blif-
wer på hwar Person om welan/ Halffierde morat pens-
ningar: Vthi medhler tidh förb.^{te} Communitet kan
komma i sitt rätte stic / må förb. Trettiio Personer
twende terminer om året/ these 20. öre på welan giff-
was/ at the sigh kost i Stadhen thesfore skaffa kunne.

IV.
Stipendia-
riorum:
1. Studia.

Och Skole samma Stipendiatet eller Communitetz
Personer/ wara Fempton Theologilche/ och Fempton
Philosophia Scudiosi, som framdeles kunne blifwa dugh-
lighe/ at tjäna vti Gudz Församling och Politische Emb-
eter/ samt the Fem Regijs in Regno Collegijs, &c.

2. Stic-
ligheter

Skole och förb.^{te} Stipendiatet och Communitister
wara sådana/ och så qualificerade: Först Skole the icke
wara widh then Förmögghenhet / at the stelffwa kunne
sigh i Strengnäs underhålla: Thernäst skal then samma
haffwa ett gätt Ingenium, som sigh bådhe gernu later
instruora, och medh all flit daghelighen sigh winlägger/ at
göra then Progressum in Artibus & Bonis Moribus, at
hans Förmän altidh om honom ett gode hopp fatta/ och
ellies thesforetan döma kunne/ honom framdeles bliff-
wa then / som i sitt Fädernesland sådana Tjänst medh
åhran kunde beklådha och förestå/ för hwilkes Skuld han
thette Stipendium äthniwter: Han skal och wara aff the
Förälldrar/ såsom och Han stelff så sinnadhet / at the wäl
troo / tänckle och tala om wår Christelige Religion,
Kistzens Regerande Konung/ och Præsenti Regni Statu.

Och

GNENSIS INSTITUTIO.

Och på thet at alle må wäl tilgå/ Så skole tilstiffes
 ewende off Professoribus, en Theologus, och en off the an-
 dra Faculteterne wara Inspectores, som altidh sielfwe/
 eller (når så hända kan/ at the för lagha förfall/ icke tije
 komma kunne) igenom sine dughelighe Subtiticater, Hwar
 sin Måltidh äro tilstādhes på Communiteter, och haf-
 wa Inseende/ at thet alle går skickelighen oc wäl til/ effter
 thet Ordning som thet om skal giord warda: Och hwil-
 ken som sig thet effter icke råtta wil/ utan motwillighen
 anställer/ och effter listigh warning och förmaning icke
 bättrar/ Så skal thet om af Episcopo och Consistorialibus
 laghlighe ransakes/ Och thet han brågligh eller ellies
 oborsfärdigh finnes/ för sin motwillighet oc odugd skuld/
 Excommuniceres och affwissas / och sedhan en annan
 dugheligh Person i hans stadh och rum inrymmas.

Effter Wis och för gode haffwe ansede/ at Oeconomi-
 mus Templi skal och wara Spijsmestare uti förb. te Com-
 munitet, Så haffwe Wis nådigst här medh förordnad/
 honom til ährlichit underhåld/ Tempio tinnor Span-
 nemåhl aff Hwseby Kyrckio Tjonde på Keltarne/
 Och hwadh öfrige uti förb. de Hwseby Kyrckio herberghe
 falla kan/ thet skole Lectores i Strengnås thetas tildelte
 Underhåld medh upfylla, Thet Wäre CammerRådhy/
 Stadhallare/ Cammererate/ Befalnings män/ och alle
 andre som thet widhblömer / haffwe sig at effterrätte.
 Giffwit på wäre Konunglighe Slot Stockholm / thet
 Fierde dagh uti Juni, Månat / 2hr effter Gudz Sons
 Födhelse/ 1626.

Gustavus Adolphus.

Donu

3. Inspe-
ktion.

V.
Oeconomi
Templi &
Communi-
tatu,
Under-
hold.

III.

Domkyrckiones Bygning och för-
varning.

Dökyr-
ckiones i
Streng-
näs:

I.
Opbyred
af hwart
Kyrckes
herber-
ge/ Twå
Tunpor.

II.
Körfler
och Dags
wärcker.

III.
Kläcko-
Stapel.

Wij Gustaff Adolp/ medh G: D:s Nådhe / Sveriges/ Gb-
thes och Wändes Roming/ etc. etc. etc. Gb're witterli-
ghit / at effier thet wij förnimma Domkyrckian vthi Strengnäs
(Vthi hwilken Wäre elskelighe och salighe kåre Förådrar / Chri-
stelig och höghlöfslig i äminnelle/theras Lågherstädher och We-
graffningar hafwa) nu mycket bliffwer förfallen medh Taak / så-
som och sielfwe Wuhren / särdeles Torner thet Klockerne hängie /
mycket förswagadt är aff brand/ etc. Thersfore på thet samma här-
lige Tempel må vthi alle måtto bliffwa repareredi, och sedhan al-
tidh wäl widh macht halledi/ Haffwe Wij nådigst til thes Bygning
abnordnadt Twå tunnör Spannemål Åhrligh aff hwart Kyrckioher-
berge/ bådhe Förlånte och Öförlånte/ Vthi hele Strengnäs Striff/
som är Sudermanneland/ Närke och Örn/ etc.

Theslikes haffwe wij til förb. te Bygningz/ sampt Teghelnz och
Ladhos vprättelse / nådigst på Sex Åhrs tidh effierlaude åhrliche
Körflor aff Heradz/ Wansöö och Barwa Sochner / Såsom och
Dagswärcker aff Strengnäs Stadh och Sochn / etc.

Widare effier Torner icke kan fördragha then store Kläckans
tyngd/helst när thet ringes/ Så skal aff förb. de anordnadhe hielp til
Domkyrckian / en Kläckostapel vprättas / thet som låghligest är /
antien innan eller vran Kyrckiogården/ Westernorr ifrån Kyrckian/
Om hwilken Biscopen/ Wyrdisghe oc Höghlårde Doctör Lars Pau-
linus omforgh hafwa måtte / at alle sådant må trolighen effierkom-
mes och fullbordas. Thet alle/ som thetta widhkomer/ haffwe sigh at
effierätta. Datum Stockholm/ then 3. Iuni/, Åhr 1626.

Gustavus Adolphus.